

Kaip pasiruošti VMI patikrai dėl MTEP lengvatų?

Gelminė Šareikienė
2022-02-23

MTEP sąnaudų lengvatos (PMĮ 17¹ str.) svarbiausi taikymo aspektai ir galimos klaidos(1)

- Ar vykdoma veikla yra MTEP?

- Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros (MITA) ekspertinė išvada dėl veiklos priskyrimo MTEP;

(2012 m. birželio 14 d. LR Vyriausybės nutarimas Nr.650);

- įmonė, turinti inovatyvios įmonės statusą, pati atlieka veiklos vertinimą ir identifikuoja MTEP veiklą.

(2012 m. liepos 16 d. MITA direktoriaus įsakymas Nr. 2V-72).

- Ar tinkamą mokestinį laikotarpį yra atskaitomos MTEP sąnaudos?

MTEP veiklos sąnaudos (išskyrus turto nusidėvėjimo/amortizacijos sąnaudas) atskaitomos tris kartus tą mokestinį laikotarpį, kurį patiriamos.

- Ar atliekami MTEP darbai yra susiję su įprastine vykdoma ar numatoma vykdyti veikla, iš kurios yra arba bus uždirbamos pajamos ar gaunama ekonominė nauda?

MTEP sąnaudų lengvatos (PMĮ 17¹ str.) svarbiausi taikymo aspektai ir galimos klaidos(2)

- Ar yra įsigyjami MTEP darbai iš kito vieneto ar fizinio asmens? Jeigu taip, ar:
 - įsigyti MTEP darbai atlikti EEE valstybėje arba valstybėje, su kuria yra sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis;
 - sudedamuosius MTEP darbus, panaudosiu savo vykdomuose MTEP darbuose, t. y. tikslas toliau techniškai tobulinti produktą ar procesą;
- Klaida, jeigu įsigyti MTEP darbai iš kitų asmenų, vėliau tik perparduodami kitiems asmenims, - MTEP sąnaudų lengvata netaikoma.**
- Ar turima vieneto vadovo ar jo įgalioto asmens patvirtinta MTEP darbų dokumentacija?
 - Ar sąnaudos priskiriamos MTEP darbų sąnaudoms griežtai pagal 2008 m. lapkričio 19 d. LR Vyriausybės nutarimą Nr. 1183?

Kontrolės metu nustatoma nemažai pažeidimų dėl sąnaudų priskyrimo MTEP darbų sąnaudoms.

MTEP sąnaudų lengvatos (PMĮ 17¹ str.) svarbiausi taikymo aspektai ir galimos klaidos (3)

- Jei sąnaudos patiriamos ne vien tik MTEP darbams - ar apskaičiuojama proporcija, kokia sąnaudų dalis tenka MTEP darbams?
- Ar MTEP veikloje naudojamam ilgalaikiam turtui yra taikomi sutrumpinti nusidėvėjimo /amortizacijos normatyvai metais?

Turtas turi būti naudojamas iš esmės (daugiausiai), bet ne epizodiškai, MTEP veikloje.

Kontrolės metu nustatoma atveju, kai nepagrįstai priskiriama trigubo dydžio MTEP darbų sąnaudoms ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos.

- Jeigu yra gauta parama, ar MTEP sąnaudos yra sumažinamos panaudotos paramos lėšų suma?

Apibendrinimas

- **Mokesčių lengvata** - mokesčių mokėtojams nustatytos išskirtinės apmokestinimo sąlygos, kurios yra palankesnės, lyginant su įprastinėmis.
- Pripažinti, kad mokesčių mokėtojas pagrįstai pasinaudojo lengvata galima tik tada, kai mokesčių mokėtojo veiksmai mokestine prasme visiškai atitinka lengvatos taikymo sąlygas.
- Mokesčių mokėtojas, siekdamas pasinaudoti atitinkama mokesčio lengvata, turi pats pagrįsti (pateikti įrodymus), kad jis lengvata pasinaudojo pagrįstai.
- Todėl mokesčių mokėtojams, vykdančioms MTEP ir norintiems pasinaudoti pelno mokesčio lengvata, patartina **gerai išstudijuoti teisinę bazę** (PMĮ, jo komentara, VMI internetiniame puslapyje skelbiamą informaciją šiuo klausimu) bei, siekiant tikrumo, **kreiptis į MITA dėl ekspertinių išvadų** apie atliktų darbų MTEP srityje atitikimo šiai veiklai.

PMĮ 5 str. 7-10 dalyse nustatytos lengvatos (5 proc.), pagrindiniai taikymo aspektai ir klaidos (1)

- Ar turtas yra pagal autorių teisę saugoma kompiuterio programa ar patentabilumo kriterijus (naujumas, išradimo lygis, pramoninis pritaikomumas) atitinkantis išradimas, apsaugotas Europos patentų tarnybos, EEE valstybėje arba valstybėje, su kuria sudaryta ir taikoma DAIS, išduotais patentais ar papildomos apsaugos liudijimais?
- Ar pajamas iš turto naudojimo, pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn gauna bei joms tenkančias išlaidas patirti pats šį turtą MTEP veikloje sukūręs vienetas?

Jeigu į šiuo klausimus atsakymai yra „**TAIP**“, gali būti taikomas 5 proc. pelno mokestis pelnui, gautam iš įmonės sukurto intelektualinio turto, vykdamas MTEP, komercializavimo

PMĮ 5 str. 7-10 dalyse nustatytos lengvatos (5 proc.), pagrindiniai taikymo aspektai ir klaidos (2)

SVARBU

Klaida, jeigu, po PMĮ 41 straipsnyje numatytais reorganizavimo ar perleidimo atvejais, įsigyjantysis vienetas tęsia MTEP lengvatos taikymą, kadangi yra pažeistas reikalavimas, kad pajamas ir sąnaudas iš MTEP veiklos sukurto turto privalo gauti tik šį turtą sukūrus vienetas.

- Ar turimi išradimo atitikimo patentabilumo kriterijams pagrindžiantys dokumentai (patentai, rašytinė nuomonė, patentinio patikėtinio patvirtinimas ar kt.)?
- Ar lengvata pradedama taikyti, kai jau yra atsiradusios autorių teisės, paduota patento paraiška, jau esant išduotam patentui, įsigaliojus papildomos apsaugos liudijimui ar kai yra suteikta išimtinė licencija?

PMĮ 5 str. 7-10 dalyse nustatytos lengvatos (5 proc.), pagrindiniai taikymo aspektai ir klaidos (2)

- Ar apmokestinamojo pelno dalis, apmokestinama taikant 5 proc. mokesčio tarifą, apskaičiuojama pagal šią formulę?

Tinkamos išlaidos

————— x Pelnas iš turto naudojimo

Visos išlaidos

- Ar tinkamoms išlaidoms priskirtos sąnaudos, patirtos MTEP veikloje sukuriant turta, kurios tris kartus gali būti atskaitomos iš pajamų?

Klaida, jeigu jos patirtos dėl susijusių asmenų veiklos.

- Ar į visas išlaidas nepriskirtos palūkanų ir pastatų nusidėvėjimo sąnaudos?

PMĮ 5 str. 7-10 dalyse nustatytos lengvatos (5 proc.), pagrindiniai taikymo aspektai ir klaidos (3)

5 proc. pelno mokestis išradimų komercializavimui

- Ar apmokestinamasis pelnas, apskaičiuotas iš paties vykdomoje MTEP veikloje sukurto turto naudojimo, pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn
- gautų pajamų (įskaitant honorarus ir kompensacijas už pažeistas intelektinės nuosavybės teises)
- atskaičius šioms pajamoms tenkančius leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus?
- Klaida būtų, jeigu MTEP veikloje sukurtas turtas, pradėjus jį naudoti ekonominėje veikloje pajamų uždirbimui, būtų nudėvimas/ amortizuojamas. To negali būti, nes MTEP darbų sąnaudos jau yra tris kartus atskaitomos iš pajamų.

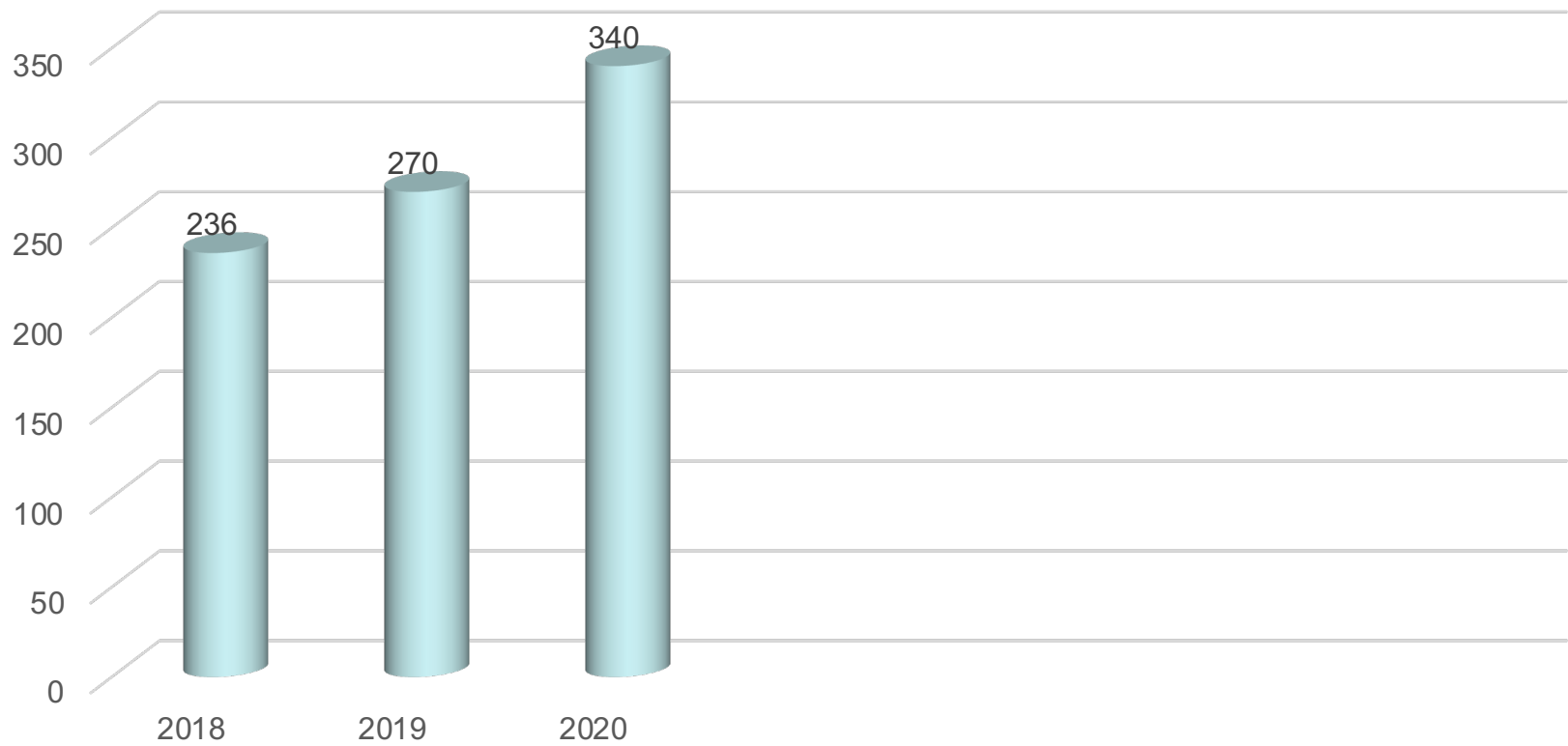
. PMĮ 5 str. 7-10 dalyse nustatytos lengvatos (5 proc.), pagrindiniai taikymo aspektai ir klaidos (4)

- Ar pagal formulę yra apskaičiuoti praėjusių mokesčių metų nuostoliai, kurie yra perkeltami į kitus mokesčius laikotarpius? Jeigu taip,
- ar jie yra dengiami tik pagal PMĮ 5 straipsnio 9 dalyje nustatytą formulę apskaičiuoto apmokestinamojo pelno dalimi?

SVARBU. *Taigi, vienetai, pagal PMĮ 5 str. 9 dalyje nustatytą formulę apskaičiuodami apmokestinamąjį pelną, perkeliame nuostolius, patirtus dėl turto naudojimo, pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn, apskaičiuotus pagal nustatytą formulę, gali atskaityti tik iš kitais mokesčiais laikotarpiais pagal PMĮ 5 straipsnio 9 dalyje nustatytą formulę apskaičiuoto apmokestinamojo pelno.*

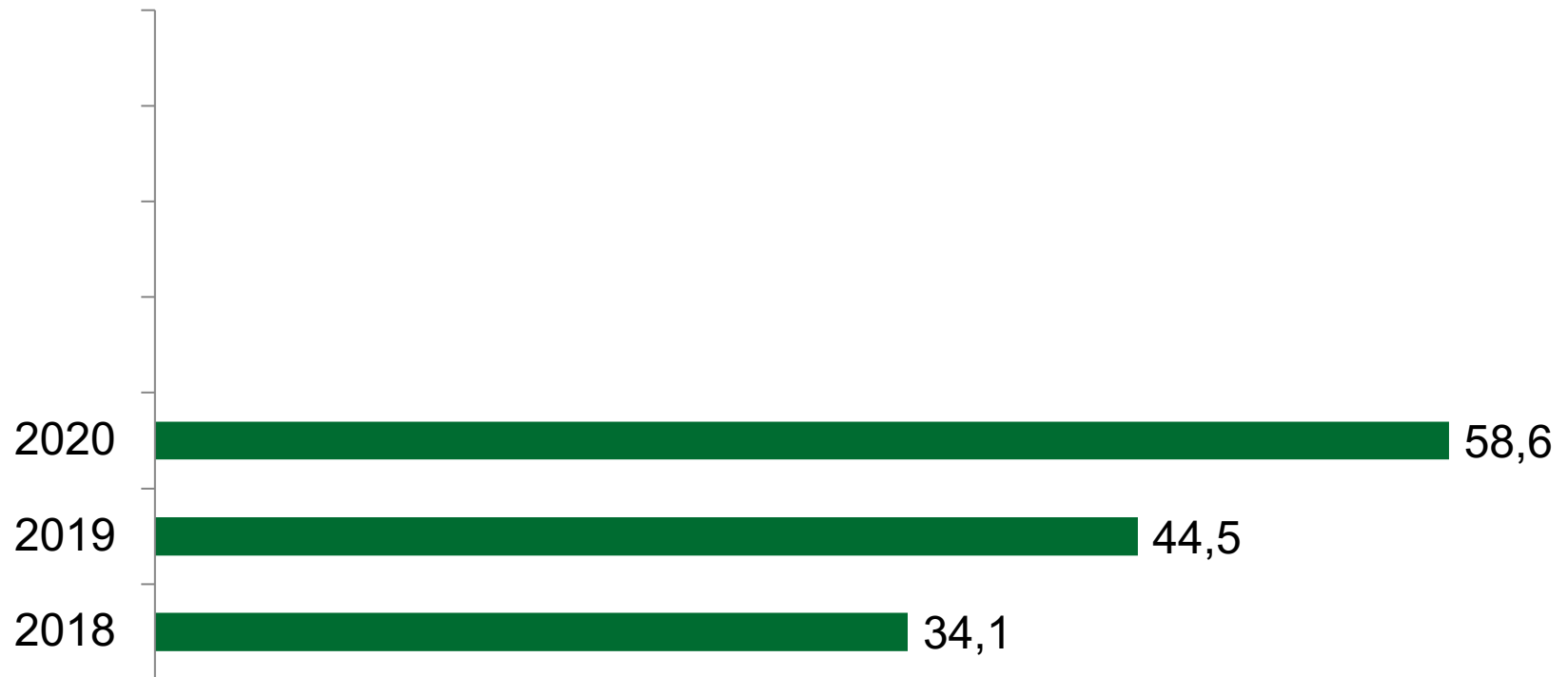
Statistika

MTEP sąnaudų lengvatos naudotojai

Statistika

Patirtų MTEP sąnaudų suma (mln. EUR)

**Bendra MTEP sąnaudų lengvatos suma (x3)
(mln. EUR)**

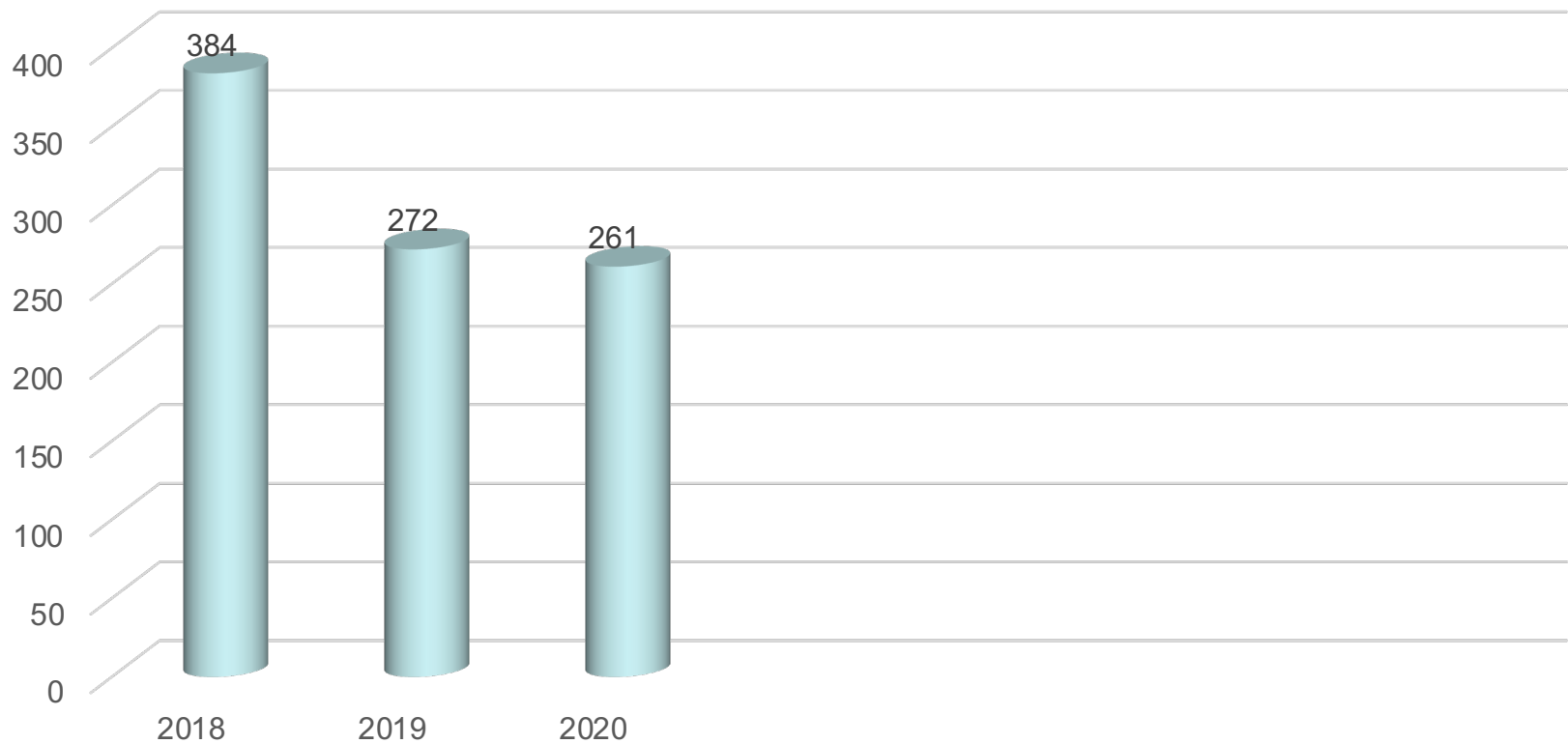
2018 m.	2019 m.	2020 m.
102,5	133,4	175,9

**Bendra apmokestinamojo pelno, apmokestinto 5 proc.
pelno mokesčio tarifu, suma
(mln. EUR)**

2018 m.	2019 m.	2020 m.
16,0	22,2	32,5

Statistika

MTEP 5 proc. pelnui lengvatos naudotojai

Valstybinė mokesčių inspekcija primena, kad:

Savarankiškai aktualią informaciją mokesčių klausimais, paaiškinimus ir komentarus galite rasti adresu www.vmi.lt.

Pasikonsultuoti su VMI specialistais Jus dominančiais mokesčių klausimais galite telefonu 1882 arba +370 5 255 3190. Telefonu suteikta konsultacija yra lygiavertė rašytinei, nes pokalbiai yra įrašomi bei saugomi 5 metus.

Děkojame už děmesj
